

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W LUBLINIE

20-074 Lublin, ul. Spokojna 9a
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48, Tel/Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin , dnia 29 czerwca 2001 r.

RLU – 500S – 6/172/00/EW

Decyzja RLU Nr 15/01

Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2000 r. Nr 122 poz. 1319) po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek PW Sp. z o.o. Walmar z Lublina przeciwko Lubelskim Zakładom Energetycznym Spółka Akcyjna Lubzel S.A. z Lublina, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie stwierdza stosowania praktyki ograniczającej konkurencję ze względu na nie zajmowanie przez Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. w Lublinie pozycji co najmniej dominującej na rynku relewantnym wyznaczonym w niniejszej sprawie.

Uzasadnienie

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie wpłynął wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Lubelskim Zakładom Energetycznym Spółka Akcyjna Lubzel S.A. w Lublinie Wnioskodawca zarzucił Zakładom , jako jego zdaniem , monopoliście na terenie województwa lubelskiego w branży elektroenergetycznej , narzucanie uciążliwych warunków umów wykonawcom robót elektroenergetycznych przynoszących temu Zakładowi , jako organizatorowi przetargów na te roboty nieuzasadnione korzyści . Zdaniem wnioskodawcy otrzymany przez niego od Zakładów załącznik do umowy „ Wymagania ofertowe w przetargach na wykonywanie robót w branży elektroenergetycznej z zastosowaniem wynagrodzenia ryczałtowego ” zawiera zapisy świadczące o przerzuceniu na oferentów kosztów , które powinien ponosić Lubzel S.A. , a tym samym z racji posiadanej na tym rynku pozycji monopolistycznej przynoszących mu

nieuzasadnione korzyści . Kwestionowanymi przez wnioskodawcę elementami tych Wymagań ... są :

1. koszty dostarczania materiałów inwestorskich na budowę ,
2. koszty obsługi geodezyjnej , badania zagęszczenia gruntu, zajęcie pasa drogowego ,
3. żądanie włączenia kosztów inwestora w koszty pośrednie wykonawcy .

Prezes UOK i K po przeanalizowaniu wniosku wszczął postępowanie administracyjne w tej sprawie . Wszczęte przez Prezesa UOK i K postępowanie dotyczyło stosowania przez Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez narzucenie uciążliwych warunków umowy – „ Wymagania ofertowe w przetargach na wykonanie robót budowlanych w branży elektroenergetycznej z zastosowaniem wynagrodzenia ryczałtowego ”, w postaci jednostronnego ustalenia tych warunków przynoszących Lubzelowi S.A. nieuzasadnione korzyści , co mogło stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24.02.1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52 poz. 547) .

Ze względu na wejście w życie z dniem 01kwietnia 2001 r. nowej ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2000 r. Nr 122 poz. 1319) , na mocy art. 103 tej ustawy niniejsza decyzja zostaje wydana w oparciu o nowe regulacje prawne zawarte w tej ustawie .

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. wyjaśniły , co następuje :

Lubzel S.A. występując w charakterze inwestora przy realizacji robót budowlanych w branży elektroenergetycznej nie zajmuje pozycji dominującej zarówno na rynku lokalnym jak i krajowym .

Inwestorami robót budowlanych w branży elektroenergetycznej na rynku lokalnym – lubelskim oprócz Lubzel S.A. są :

- spółdzielnie mieszkaniowe ,
- gminy w imieniu których działają urzędy miejskie i urzędy gmin ,
- powiaty w ich imieniu działają starostwa powiatowe , zakłady budżetowe ,
- skarb państwa w jego imieniu liczne jednostki organizacyjne ,
- inwestorzy realizujący budowy supermarketów ,
- Daewoo Motor Polska ,
- fabryki samochodów (Opel) ,
- Montex S.A.
- inwestorzy realizujący budowę giełdy ogrodowo – warzywnej ,
- Grupa Kapitałowa Węgiel S.A. Bogdanka ,
- banki ,
- inwestorzy realizujący budowę przejść granicznych (Koroszczyn) ,
- Akademia Rolnicza w Lublinie ,
- inwestorzy realizujący budowę stacji paliw ,
- koncerny paliwowe ,
- inwestorzy realizujący budowę sieci dla odbiorców IV i V kategorii na podstawie umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej ,
- inni inwestorzy prowadzący działalność w niniejszym zakresie .

Zakłady nie zgadzają się z przytoczoną przez wnioskodawcę opinią zawartą w wydawnictwie WCPTOB „WACETOB” Sp. z o.o. Warszawa, ul.

Hoża 50 – Ceny, normowanie i kosztorysowanie robót budowlanych – zeszyt 11/1999 i stwierdzają, że prezentowana wypowiedź nie zawiera informacji na temat stanu prawnego realizowanych robót, fazy realizacji, zapisów umów, rokowań, zobowiązań przedumownych, wymagań ofertowych bądź specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Ponadto Zakłady wyjaśniły, że zgłoszone przez wnioskodawcę uwagi dotyczą wzoru (projektu) umowy i wymagań ofertowych przewidujących wynagrodzenie za całość robót związanych z realizacją obiektu w formie ryczałtu. Wykonawcy, do których kierowane są zaproszenia do uczestnictwa w przetargu otrzymują przed przetargiem: wymagania ofertowe i projekt umowy. Wykonawcy – uczestnicy przetargu – są zobowiązani do uwzględnienia dodatkowych kosztów związanych z realizacją inwestycji szczegółowo wymienionych w dokumentach, które otrzymują przed przetargiem. Koszty te są więc przenoszone na inwestora – Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. poprzez cenę zawartą w ofercie.

W postępowaniu przetargowym organizowanym przez Luzel S.A. stawki narzutów nie są ograniczane wykonawcom uczestniczącym w przetargu. Wykonawcy starając się zachować konkurencyjność składają oferty z własnymi propozycjami stawek i narzutów będąc w pełni zapoznani z wymaganiami ofertowymi i znając projekty umowy na roboty objęte postępowaniem przetargowym.

Błąd popełniony przez wnioskodawcę polega, zdaniem Zakładów, na porównaniu kosztów pośrednich usług Lubzela S.A. z kosztami pośrednimi w kalkulacji kosztorysowej obiektów i robót budowlanych. Elementy kosztów robót budowlanych związane z transportem dostaw inwestorskich z magazynu głównego na budowę, zwrot materiałów z demontażu, obsługa geodezyjna funkcjonowały od kilku lat w wymaganiach ofertowych, jako koszty, które dodatkowo należy wycenić i uwzględnić w kwocie składanej oferty przetargowej. Wszyscy wykonawcy w tym i PW Sp. z o.o. Walmar wielokrotnie składali oferty, wykonywali te roboty z uwzględnieniem wszystkich wymagań i nie budziło to niczyich zastrzeżeń.

System zlecania prac, o których mowa wyżej przez Lubzel S.A. jest wzorowany na przepisach ustawy o zamówieniach publicznych, pomimo, że Zakłady nie mają obowiązku stosowania przepisów tej ustawy.

Dla wykazania, że Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. występując w charakterze inwestora przy realizacji robót budowlanych w branży elektroenergetycznej nie zajmują pozycji dominującej na rynku określiły one szacunkowo swój udział w rynku lokalnym na terenie województwa lubelskiego w wysokości 35,9%. Udział ten wyliczony został na podstawie danych z 1999 r. określających nakłady inwestycyjne poniesione przez Zakłady na budowę i przebudowę sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć w stosunku do szacunkowo określonego rynku robót elektroenergetycznych na terenie działania Lubelskich Zakładów Energetycznych Lubzel S.A. w 1999 r. tj.:

- wartość nakładów inwestycyjnych związanych z budową i przebudową sieci SN i nn wynosiła tys. zł,
- wartość nakładów poniesionych przez inwestorów obcych w branży elektrycznej oszacowano na około tys. zł (wartość majątku

otrzymanego od obcych inwestorów w 1999 r. wyniosła tys. zł).

Z powyższego wyliczenia wynika , że udział robót zrealizowanych przez Lubzel S.A. w całości robót elektroenergetycznych na rynku lokalnym (wynoszącym łącznie tys. zł) kształtuje się w wysokości ok. 36% .

Przedstawione dane nie uwzględniają :

- nakładów poniesionych na realizację robót elektroenergetycznych przez Zamojską Korporację Energetyczną S.A. w Zamościu ,
- nakładów na sieci wewnętrzne , które pozostają na majątku różnych podmiotów gospodarczych ,
- wartości robót związanych z wykonawstwem instalacji elektrycznych wewnętrznych .

Lubzel S.A. przedstawił także drugą opinię Warszawskiego Centrum Postępu Techniczno – Organizacyjnego Budownictwa WACETOB Sp. z o.o. , z której wynika , że roboty towarzyszące występujące przy wykonywaniu zewnętrznych sieci energetycznych w postaci :

1. kosztów obsługi geodezyjnej w zakresie wytyczania tras energetycznych są składnikiem kosztów pośrednich tylko w przypadku , gdy czynności te są wykonywane przez pracowników wykonawcy robót. Jeżeli roboty te są wykonywane przez jednostki obce , to wówczas koszty te obciążają inwestora ,
2. koszty związane z zajęciem terenu , w tym jezdni i chodników na czas budowy, a także zamknięcia ruchu drogowego oraz wykonania objazdów , ustawienia poza placem budowy znaków drogowych , sygnalizacji świetlnej, budowy i rozbiorczy mostów przejazdowych i obejść ponosi inwestor ,
3. koszty oznakowania stanowisk roboczych na placu budowy oraz koszty związane z ustawieniem inwentaryzowanych znaków drogowych , barier zabezpieczających i ostrzegawczych wraz z ich oświetleniem stanowią składnik kosztów pośrednich wykonawcy robót ,
4. koszty zorganizowania procesu budowy – zapewnienie projektów , organizacji ruchu drogowego na czas budowy obciążają inwestora , nie są więc składnikiem kosztów pośrednich wykonawcy robót ,
5. koszty zagęszczenia gruntu stanowią składnik kosztów pośrednich wykonawcy robót .

W swoich końcowych wnioskach opinia ta stwierdza , że interpretacje te należy stosować bez zmian w kalkulacji rozliczeniowej na wykonane roboty . Odstępstwo jednak od takiego rozwiązania może występować wówczas , gdy w postępowaniu poprzedzającym zawarcie umowy o wykonanie robót lub , gdy inwestor w specyfikacji istotnych warunków zamówienia , bądź w wymaganiach ofertowych jednoznacznie określił dodatkowe zobowiązania , które oferenci powinni uwzględnić w cenie oferty składanej w postępowaniu ofertowym .

Ustosunkowując się do wyjaśnień Lubelskich Zakładów Energetycznych Lubzel S.A. wnioskodawca przedstawił dane odnośnie pozycji dominującej na rynku Zakładów ustalonej w postępowaniu administracyjnym przed UOK i K w 1995 r. - odnośnie nakładów finansowych na budowę sieci elektroenergetycznej . Dodatkowo wnioskodawca powołując się na dane statystyczne za 1999 r. w przedmiocie modernizacji wiejskich sieci elektroenergetycznych stwierdził , że

udział Lubzel S.A. wyniósł 85,7% nakładów na inwestycje ogółem. Wnioskodawca nie przedstawił jednak danych odnośnie pozostałej części realizacji tego typu robót na sieciach miejskich. PW Walmar Sp. z o.o. nie zgadza się z treścią drugiej opinii przedstawionej przez WACETOB Sp. z o.o. z Warszawy na wniosek Zakładów, przyjmując swoją wersję tej opinii przedstawioną wraz ze złożonym wnioskiem o wszczęcie postępowania administracyjnego.

Ponadto wnioskodawca stwierdza w swoich pismach, że zgodnie z Prawem energetycznym przedsiębiorstwa energetyczne są zobowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci. Zatem jego zdaniem Lubzel S.A. jest inwestorem finansującym budowę i rozbudowę sieci energetycznych dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie. Zakłady są zawsze inwestorem budowanej lub rozbudowywanej sieci elektroenergetycznej w wysokości 75% jej wartości.

Wnioskodawca zażądał od Zakładów podania dokładnych danych z bilansu 1999 r. zawartych na drukach PT i OT odnośnie wartości inwestycji robót elektroenergetycznych w zakresie budowy i przebudowy sieci SN i nn.

W odpowiedzi na pismo wnioskodawcy z dnia 12.12.2000 r. Ldz. 563/2000 Lubzel S.A. poinformował, że:

1. Na majątek zakładów w 1999 r. zostały przekazane nakłady inwestycyjne w zakresie budowy i przebudowy sieci SN i nn w wysokościtys. zł.
2. Kwota ta wynika z druków OT i obejmuje:
 - wartość robót zrealizowanych na podstawie zleceń udzielonych obcym wykonawcom, jak również wykonanych przez poszczególne Zakłady Energetyczne,
 - koszty dokumentacji i odszkodowań,
 - zakupy transformatorów,
 - zakupy gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - zakupy gotowych elementów sieci od podmiotów przyłączanych, dla wykonania których Lubzel S.A. nie był zleceniodawcą.
3. Wartość majątku trwałego przekazanego drukami PT przez obcych inwestorów w zakresie budowy i przebudowy sieci SN i nn w 1999 r. wyniosła tys. zł.
4. Nakłady na remonty sieci SN i nn w 1999 r. wyniosły tys. zł.

W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego Prezes UOK i K ustalił, że:

1. W wojewódzkich zbiorach statystycznych Urzędu Statystycznego w Lublinie dotyczących budownictwa nie ma możliwości wydzielenia wartości robót elektroenergetycznych (napowietrzno – kablowych), a dane indywidualne dotyczące konkretnych podmiotów są objęte tajemnicą statystyczną – pismo z dn. 04.09.2000 r. IV-610/51/00.
2. Wystąpiono do Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej z prośbą o informacje jaki był zakres rzeczowy sieci SN i nn, stacji transformatorowych i innych urządzeń oraz poniesione na ten cel nakłady inwestycyjne w 1999 r. przez Lubzel S.A. oraz innych inwestorów? W odpowiedzi Towarzystwo to poinformowało Urząd, że na terenie województwa lubelskiego działają trzy Spółki Dystrybucyjne: Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. w Lublinie, Zamojska Korporacja Energetyczna w Zamościu, Zakłady

Energetyczne Warszawa – Teren S.A. z Warszawy . Sieć elektroenergetyczna stanowiąca własność Spółek Dystrybucyjnych jest

jedną z wielu instalacji na danym obszarze .Według posiadanych informacji przez to Towarzystwo udział Lubzel S.A. w regionalny rynku robót elektroenergetycznych (sieci SN i nn) wynosi ok. 1/3 ich wartości .

Prezes UOK i K wystąpił także z pismem do Warszawskiego Centrum Postępu Techniczno – Organizacyjnego Budownictwa WACETOB Ośrodek Kosztorysowania Robót Budowlanych w Warszawie w celu zajęcia stanowiska odnośnie podziału kosztów kwestionowanych przez wnioskodawcę . W piśmie z dnia 17.07.2000 r. znak : 95/k/2/2000 WACETOB podzielił swoje dotychczasowe stanowisko w tej sprawie zawarte w piśmie skierowanym do Lubzela S.A. , a także we wcześniejszej opinii , na którą powołuje się wnioskodawca , z tym , że zastrzeżono iż istnieje możliwość odstępstw przez inwestorów od przyjętych założeń jeżeli w postępowaniu poprzedzającym zawarcie umowy o wykonanie robót lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia , bądź w wymaganiach ofertowych , inwestor jednoznacznie określi dodatkowe zobowiązania , które oferenci powinni uwzględnić w cenie oferty .

Chcąc ustalić jaki jest rynek robót elektroenergetycznych w województwie lubelskim w zakresie SN i nn Prezes UOK i K wystosował pisma do inwestorów realizujących ten typ robót z listy dostarczonej przez wnioskodawcę i Zakłady oraz do losowo wybranych inwestorów tj. Urzędów Miast , Gmin dużych przedsiębiorców z tego terenu. Z uzyskanych informacji – dokładne dane liczbowe w aktach sprawy wynika , że jest to rynek rozproszony , na którym istnieje pewna przewaga Zakładów Energetycznych . Przewaga ta jednak nie spełnia kryteriów , o których mowa w art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2000 r. Nr 122 poz. 1319) . Na rynku tym duża ilość robót energetycznych w sieci SN i nn jest wykonywana samodzielnie przez inwestorów z pominięciem Lubzel S.A. , chociaż w ostatecznym rozliczeniu i przejęciu tych inwestycji Zakłady uczestniczą partycypując w kosztach realizacji tych inwestycji i niejednokrotnie przejmują je na swój majątek . Natomiast nie występują w charakterze inwestora głównego , organizatora przetargów na te roboty .

W trakcie postępowania antymonopolowego Prezes UOK i K wystąpił do wnioskodawcy pismem z dnia 23 stycznia 2001 r. z propozycją powołania biegłego odnośnie rozstrzygnięcia zagadnień zgłoszonych we wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego w kwestii prawidłowości zaliczania poszczególnych kosztów przy wykonywaniu robót w ramach umowy podpisanej z Lubzel S.A. na wykonywanie tych robót elektroenergetycznych . Ze względu na brak możliwości rozstrzygnięcia tych spornych kwestii przez Prezesa UOK i K, które to mogły stanowić elementy narzucenia uciążliwych warunków umowy , zaistniała potrzeba rozstrzygnięcia tej kwestii przez kompetentną osobę z określonej branży .

Jednak na propozycję tą wnioskodawca nie odpowiedział w związku z czym Prezes UOK i K dokonał oceny materiału dowodowego biorąc pod uwagę ustalenia dokonane w trakcie postępowania dowodowego, a odnoszące się do pozycji zajmowanej przez Lubzel S.A. na tym rynku .

Reasumując ustalony stan faktyczny sprawy Prezes UOK i K zważył , co następuje :

Art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2000 r. Nr 122 poz. 1319) statuuje zakaz nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym w danej sprawie . Natomiast art. 8 ust. 2 pkt 6 określa na czym polega nadużywanie tej pozycji . Zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję określony w tej ustawie może być postawiony jedynie przedsiębiorcy zajmującemu na rynku pozycję co najmniej dominującą .

Art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez pozycję dominującą rozumie taką pozycję przedsiębiorcy , która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów , kontrahentów oraz konsumentów ; domniemywa się , że przedsiębiorca ma pozycję dominującą , jeżeli jego udział w rynku przekracza 40% .

Istotnym w tej sprawie jest , zdaniem Prezesa UOK i K , ustalenie rynku właściwego tzw. relewantnego . Rynek relewantny to rynek istotny w konkretnej sprawie , a więc uwzględniający przedsiębiorcę lub przedsiębiorców , w stosunku do których toczy się postępowanie antymonopolowe . Rynek relewantny określany jest w orzecznictwie antymonopolowym w czterech płaszczyznach : geograficznej , podmiotowej , produktowej i czasowej .

Rynek geograficzny to obszar , na którym warunki konkurencji , mające zastosowanie do towarów są jednakowe dla wszystkich konkurentów .

W niniejszej sprawie rynek geograficzny został określony jako rynek lokalny obejmujący obszar województwa lubelskiego . Z materiałów zebranych w aktach tej sprawy wynika , że na tak określonym rynku działa duża ilość podmiotów świadczących usługi w zakresie robót elektroenergetycznych na sieci SN i nn . Są to zarówno wyspecjalizowane spółki dystrybucyjne jak i indywidualni inwestorzy realizujący tego typu roboty zgodnie z wymaganiami Prawa Energetycznego . Inwestorzy ci tworzą rynek relewantny pod względem podmiotowym . Ustalono w niniejszej sprawie, że oprócz Lubelskich Zakładów Energetycznych Lubzel S.A. w Lublinie roboty na sieciach SN i nn wykonywane są także przez Zamojską Korporację Energetyczną z Zamościa i Warszawskie Zakłady Energetyczne – Warszawa Teren S.A. Na rynku tym działają także prywatni inwestorzy : przedsiębiorstwa , gminy , starostwa , które realizują prace na tej sieci , występując jako inwestor główny realizują wydane przez Lubzel S.A. warunki przebudowy i rozbudowy tych linii , a następnie same dokonują rozliczenia wykonanych przez siebie inwestycji z Zakładami w oparciu o przepisy Prawa Energetycznego .

Natomiast pod względem produktowym ustalony w tej sprawie rynek obejmuje wykonywanie robót budowlanych w branży elektroenergetycznej na terenie województwa lubelskiego . Roboty te dotyczą prac związanych z budową , przebudową i remontami linii SN i nn . Jeżeli chodzi o Lubzel S.A. występuje on w tych robotach w roli inwestora głównego organizując przetargi dla przedsiębiorców chcących wykonywać ten typ prac . Jednym z przedsiębiorców

startującym w tego typu przetargach jest wnioskodawca .

Jak wspomniano wyżej , aby można było zastosować w stosunku do konkretnego przedsiębiorcy zarzuty z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów musi on zajmować na określonym w danej sprawie rynku relewantnym pozycję co najmniej dominującą . Z zebranego w tej sprawie materiału dowodowego wynika , że Luzel S.A. nie zajmuje na wyznaczonym rynku relewantnym pozycji co najmniej dominującej . Prezes UOK i K przyjął , że na lokalnym rynku robót budowlanych w branży elektroenergetycznej obejmującym teren województwa lubelskiego posiada on udział w wysokości 35,9% . Udział ten został wyliczony na podstawie danych 1999 r. określających nakłady inwestycyjne poniesione przez Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel S.A. na budowę i przebudowę sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć w stosunku do szacunkowo określonego rynku robót elektroenergetycznych . Wartość tych nakładów związanych z budową i przebudową sieci SN i nn określono na tys. zł, a wartość nakładów poniesionych przez inwestorów obcych oszacowano na tys. zł (jest to wartość majątku otrzymanego od obcych inwestorów w 1999 r. w wysokości zł i wartość majątku nie przekazana Lubzelowi S.A. w wysokości ok..... tys. zł) . Pomimo kwestionowania przez wnioskodawcę tych wartości i twierdzeń , że Lubzel S.A. posiada jednak na tym rynku pozycję monopolistyczną nie przedstawił on żadnych wiarygodnych danych , które podważyłyby przedstawione przez Zakład wielkości . Zarzut stosowania praktyk ograniczających konkurencję musi być udowodniony . Ciężar dowodu na te okoliczności , w tym wykazania , że dany przedsiębiorca posiada na właściwym w sprawie rynku pozycję co najmniej dominującą spoczywa na tym , kto ma interes prawny w stwierdzeniu stosowania takiej praktyki . W niniejszej sprawie ciężar tego dowodu spoczywał na wnioskodawcy . W trakcie postępowania antymonopolowego Prezes UOK i K przeprowadził badanie rynku wśród przedsiębiorców wykonujących na rzecz Lubzel S.A. ten sam typ prac , które wykonuje wnioskodawca . Okazało się , że oprócz robót na rzecz Lubzel S.A. wykonują oni także w podobnych lub większych ilościach ten typ prac na rzecz innych inwestorów głównych . Zapytano także wybrane Urzędy Gmin , większych przedsiębiorców czy korzystają z usług Zakładu jako inwestora głównego przy robotach budowlanych w branży elektroenergetycznej . Większość z nich odpowiedziała , że ten typ prac zleca sama wybranym przez siebie przedsiębiorcom z pominięciem Lubzel S.A. jako inwestora głównego . Biorąc pod uwagę rozproszenie tego rynku i funkcjonowanie na nim wielu różnych przedsiębiorców , w tym i wyspecjalizowanych spółek dystrybucyjnych Prezes UOK i K przyjął ustalenia poczynione w tym postępowaniu antymonopolowym jako wiarygodne i potwierdzające nie zajmowanie przez Lubzel S.A. na tym rynku pozycji co najmniej dominującej , która uzasadniałaby możliwość rozpatrywania żądań wnioskodawcy pod kątem naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów .

W tym miejscu Prezes UOK i K stwierdza , iż nie może się zgodzić z twierdzeniami wnioskodawcy , że skoro Lubzel S.A. posiada na rynku dostawy energii elektrycznej i związanymi z tym prawami do sieci oraz przyłączania nowych odbiorców pozycję monopolistyczną , to na tej podstawie należy przyjąć jego dominację rynkową przy realizacji robót budowlanych w branży robót elektroenergetycznych .

W każdej prowadzonej przez Prezesa UOK i K sprawie określa się na jej potrzeby właściwy rynek tzw. relewantny i na tak określonym rynku ustala się pozycję przedsiębiorcy przeciwko , któremu prowadzone jest postępowanie antymonopolowe . To , że przedsiębiorca zajmuje pozycję dominującą, czy monopolistyczną na innych rynkach nie uzasadnia przyjęcia twierdzeń , że jest monopolistą czy dominantem na każdym innym rynku .

Skoro wnioskodawca nie przedstawił dowodów na obalenie twierdzeń Lubzel S.A. o nie zajmowaniu pozycji co najmniej dominującej na rynku wyznaczonym w tej sprawie nie ma podstaw, aby można było jego zachowania kwestionowane przez wnioskodawcę zbadać pod kątem naruszenia przepisów antymonopolowych .

Wobec powyższego Prezes UOK i K nie stwierdził stosowania przez Lubzel S.A. zarzucanej przez wnioskodawcę praktyki ograniczającej konkurencję .

Prezes UOK i K stwierdza ponadto , iż wobec nie posiadania specjalistycznej wiedzy i nie wyrażenia zgody przez wnioskodawcę na powołanie biegłego w tej sprawie , który podważyłby opinie WACETOB w Warszawie , nie dokonano oceny zebranego materiału dowodowego i nie ustosunkowano się do treści zarzutów wnioskodawcy odnośnie uregulowań zawartych w „Wymaganiach ofertowych w przetargach na wykonanie robót budowlanych w branży elektroenergetycznej z zastosowaniem wynagrodzenia ryczałtowego ” , a w szczególności odnośnie klasyfikacji poszczególnych kosztów pośrednich występujących przy wykonywaniu niektórych prac związanych z realizacją umowy na te roboty .

W tym stanie rzeczy orzeczono jak sentencji decyzji .

Od decyzji niniejszej służy stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Delegatury UOK i K w Lublinie w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji .

Otrzymują :

1. Lubelskie Zakłady Energetyczne
Spółka Akcyjna Lubzel S.A.
2. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Sp. z o.o.
Walmar Lublin

Decyzja została podpisana przez ówczesnego dyrektora Delegatury w Lublinie Krzysztofa Daszyńskiego.